

شاخص‌های مکتب سیاسی
حضرت امام خمینی (ره)

(جلد هفتم)

رابطه دین و دنیا

۱۴۱۶۴۵۲

مؤسسه فرهنگی هنری قدر ولایت

عنوان و نام پدیدآور : رابطه دین و دنیا / موسسه فرهنگی هنری قدر ولایت.
 مشخصات نشر : تهران: موسسه فرهنگی هنری قدر ولایت، ۱۳۹۳.
 مشخصات ظاهری : ۳۳۶ ص.
 فروست : شاخص‌های مکتب سیاسی امام خمینی(ره)؛ شاخص هفتم
 شابک : 978-964-495-447-4 : ۱۰۰۰۰۰ ریال
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 موضوع : خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۷۹ - ۱۳۴۸. -- دیدگاه درباره اسلام
 موضوع : خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۷۹ - ۱۳۴۸. -- دیدگاه درباره دنیای فانی
 موضوع : اسلام
 موضوع : دنیای فانی
 شناسه افزوده : موسسه فرهنگی هنری قدر ولایت
 رده بندی کنگره : BPT۳۲۴/۴/۱۵ ۱۳۹۳
 رده بندی دیویی : ۳۹۷/۴۶۲
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۷۳۶۱۳۳

مؤسسه فرهنگی هنری قدر ولایت

شاخص‌های مکتب حضرت امام خمینی (ره)

(۷)

رابطه دین و دنیا

پژوهش و تدوین: موسسه فرهنگی هنری قدر ولایت

ناشر: موسسه فرهنگی هنری قدر ولایت

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۴ // شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

حروفپهنی: ظریفیان // لیتوگرافی: سحر // چاپ: آبنوس // صحافی: صداقت

طرح جلد: امیر خلیلی فرد

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۹۵-۴۴۷-۴

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

دفتر توزیع و پخش: خیابان پاستور - خیابان ۱۲ فروردین جنوبی - کوچه خاقانی پلاک ۸

تلفن: ۶۶۴۶۹۹۵۸-۶۶۴۱۱۱۵۱ // نامبر: ۶۶۹۷۰۲۰۵

نماینده‌های فعال در استانها و شهرستانها

اردبیل، مجتمع فرهنگی ولایت ۹-۰۶۵۳۳۷۷۷۷۷ // اهواز، رسانه پیداری ۰۶۱۳۳۳۱۱۷۲۵ // اهر، حسینیه پاسداران ۰۴۴۵۳۳۳۰۵۱

بابل، مرکز فرهنگی سردار شهید حاج بهمن ۰۱۱۳۳۳۹۸۱۵۵ // بندر لنگه، فروشگاه قدر ولایت ۰۷۲۳۳۳۳۳۵۹۶ // بوشهر، کتابفروشی پاران ۰۷۷۳۳۳۳۳۰۱۸

تهران، انتشارات صبح امید ۰۸۸۷۶۴۷۰ // تهران، چاپ و نشر بین الملل ۰۸۸۹۰۳۸۳۳ // تهران، فروشگاه کیهان ۰۶۶۴۰۳۲۷۹ // جهرم، انتشارات مصلی نژاد ۰۷۱۵۳۳۳۳۴۶۶

شیراز، نمایشگاه قرآن و عترت ۰۷۱۳۳۳۳۳۳۳۳ // قم، بوستان کتاب ۰۲۵۳۳۳۳۳۳۳۳ // قم، سوره مهر ۰۲۵۳۳۳۳۳۳۳۳ // قم، مزمزم هدایت ۰۲۵۳۳۳۳۳۳۳۳

ساز، بخش کتاب رسالت ۰۱۱۳۳۳۳۳۳۳۳۳ // مرند، کانون فرهنگی شهید جان آغا ۰۹۱۳۳۳۳۳۳۳۳۳ // یاسوج، کتابفروشی الدبیر ۰۷۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳

نشانی پایگاه اینترنتی: www.ghadr110.ir // نشانی پست الکترونیکی: info@ghadr110.ir

کلیه حقوق محفوظ و مخصوص ناشر است

دارای مجوز انتشار از موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره) شماره ۱۵۶۱ مورخ ۹۳/۱۲/۲۶

فهرست

مقدمه.....	۱۵
فصل اول	
ضرورت تعامل دین و دنیا	
دفتر اول: تعامل دین و دنیا از نگاه اسلام و غرب	۲۱
۱-۱- دین از دیدگاه اندیشمندان غربی.....	۲۱
دین از دیدگاه اندیشمندان اسلامی.....	۲۲
نقش دین در زندگی.....	۲۴
۲-۱- ضرورت تعامل دین و دنیا از دیدگاه اسلام.....	۲۵
۲-۱-۱- دوری از تعامل دین و دنیا در غرب به بهانه توسعه.....	۲۵
۱-۱-۲- اسلام پیام‌آور تعامل دین و دنیا در فرایند توسعه.....	۲۷
۱-۱-۳- تعامل دین و دنیا از نظر مقام معظم رهبری.....	۲۸
۱-۲- ضرورت تعامل دین و دنیا از دیدگاه امام خمینی (ره) (سیره نظری).....	۲۸
۱-۲-۱- دین در راستای تعالی زندگی دنیوی.....	۲۸
۱-۲-۱-۱- دین و بازگشت به خویشتن خویش.....	۲۸
۱-۲-۱-۲- دین و پرهیز از مادی‌گرایی صرف.....	۲۹
۱-۲-۱-۳- زیربنا، دین معنویت.....	۳۰
۱-۲-۱-۴- دین و توجه توأمان به مادیت و معنویت.....	۳۰
۱-۲-۱-۵- دین و پرهیز از زندگی شیطانی.....	۳۰
۱-۲-۲- دین در راستای زندگی عزتمدارانه دنیا.....	۳۱
۱-۲-۲-۱- ادیان الهی، عامل قیام و هدایت.....	۳۱
۱-۲-۲-۲- ادیان الهی، عامل ایستادگی در برابر ظلم.....	۳۲
۱-۲-۲-۳- ادیان الهی، عامل مخالفت با دیکتاتوری.....	۳۴
۱-۲-۲-۴- ادیان الهی و عدم سازش با سلاطین جور.....	۳۵
۱-۲-۲-۵- ادیان الهی، حامی واقعی مستضعفان.....	۳۶

- ۳۶-۲-۱-۲-۱- ادیان الهی، عامل ایستادگی* در برابر استعمار ۳۶
- ۳۷-۲-۱-۲-۱- ادیان الهی، عامل ایستادگی ستم‌دیدگان تاریخ در مقابل شیاطین ۳۷
- ۳۸-۲-۱- انبیای الهی بیانگر پیوند زندگی دنیا به آخرت ۳۸
- ۳۸-۲-۱- انبیای الهی پاسداران واقعی دین ۳۸
- ۳۸-۲-۱- ستیز انبیای الهی با اشراف و ستمکاران ۳۸
- ۳۹-۲-۱- ادیان الهی، عامل شورانیدن توده‌ها بر ضد سرمایه‌داران ۳۹
- ۳۹-۲-۱- جنگ‌های پیامبر با قدرتمندان و سرمایه‌داران در راستای کرامت انسان ۳۹
- ۴۰-۲-۱- ستیز حضرت علی (علیه السلام) با ستمگران در راستای تعالی انسان ۴۰
- ۴۰-۲-۱- مبارزات زیرزمینی ائمه (علیهم السلام) در راستای بهبود زندگی مادی و معنوی انسان ۴۰
- ۴۱-۲-۱- امامان شیعه و نهضت‌های شیعی در راستای تحقق حکومت شایسته انسان ۴۱
- ۴۲-۱- ضرورت تعامل دین و دنیا از دیدگاه امام خمینی (ره) (سیره عملی) ۴۲
- ۴۲-۱-۳- نگرشی متعالی نسبت به دنیا و آخرت ۴۲
- ۴۳-۱-۳- سعی کنید برای جامعه مفید باشید ۴۳
- ۴۴-۱-۴- نگاهی به نکات تصریحی این دفتر ۴۴

فصل دوم کارکردهای دین

- ۴۷-۱- دفتر دوم: دین عامل قرب انسان مادی و معنوی انسان به خدا ۴۷
- ۴۷-۱-۲- دین عامل قرب انسان به خدا از دیدگاه اسلام ۴۷
- ۴۷-۱-۱- تعریف دین از نگاه اندیشمندان معاصر ۴۷
- ۴۸-۱-۲- دین عامل قرب انسان به خدا ۴۸
- ۴۸-۱-۳- دین عامل قرب انسان به خدا از نظر مقام معظم رهبری ۵۰
- ۴۸-۲- دین عامل قرب انسان به خدا از دیدگاه امام خمینی (ره) (مادی و معنوی) (سیره نظری) ۵۱
- ۴۸-۲-۱- تحصیل قرب الهی در راستای رسیدن به انسان الهی ۵۱
- ۴۸-۲-۱-۱- انسان و قرب الهی ۵۱
- ۴۸-۲-۱-۲- مقصد، قرب الهی ۵۱
- ۴۸-۲-۱-۳- قرب الهی و فنا فی الله ۵۲
- ۴۸-۲-۱-۴- نیکی و رسیدن به مقام قرب الهی ۵۲
- ۴۸-۲-۲- دین عامل قرب انسان به خدا ۵۳
- ۴۸-۲-۲-۱- ادیان الهی تأمین‌کننده سعادت انسان در قالب قرب به خدا ۵۳
- ۴۸-۲-۲-۲- ادیان الهی منشأ کمال انسانیت در قالب قرب به خدا ۵۴
- ۴۸-۲-۲-۳- شکست قدرتهای مادی در برابر دین خدایی ۵۵
- ۴۸-۲-۲-۴- لزوم حفاظت از دین خدا ۵۶

- ۵۶ ۲-۲-۲-۵- جانفشانی بزرگان در راه دین خدا
- ۵۷ ۲-۲-۲-۶- قیام بر ضد دین خدا، عامل خسران ابدی
- ۵۷ ۲-۳-۲- دین، عامل قرب انسان به خدا از دیدگاه امام خمینی (ره) (سیره عملی)
- ۵۷ ۲-۳-۱- انجام کارها با قصد قربت
- ۵۷ ۲-۳-۲- دین، عامل ترک گناه و هراس از عواقب آن
- ۵۸ ۲-۳-۳- دین، عامل نهراسیدن از مصائب و مشکلات
- ۵۸ ۲-۴- نگاهی به نکات تصریحی این دفتر
- ۶۰ **دفتر سوم: دین، عامل سعادت مادی و معنوی انسانها**
- ۶۰ ۳-۱- دین، عامل سعادت مادی و معنوی انسانها از دیدگاه اسلام
- ۶۰ ۳-۱-۱- پیامبران و سعادت مادی و معنوی انسانها
- ۶۱ ۳-۱-۲- اسلام و سعادت مادی و معنوی انسانها
- ۶۲ ۳-۱-۳- توأم بودن سعادت مادی و معنوی انسانها
- ۶۵ ۳-۱-۴- دین عامل سعادت مادی و معنوی انسانها از نظر مقام معظم رهبری
- ۶۵ ۳-۲- دین عامل سعادت انسانها (مادی و معنوی) از دیدگاه امام خمینی (ره) (سیره نظری)
- ۶۵ ۳-۲-۱- دین، عامل سعادت مادی
- ۶۵ ۳-۲-۱-۱- دین، عامل خروش و خیزش و تحزک
- ۶۶ ۳-۲-۱-۲- دین، عامل پاسداشت کرامت انسانی
- ۶۷ ۳-۲-۱-۳- دین، عامل اصلاح بشر و حقوق بشر
- ۶۸ ۳-۲-۱-۴- دین، عامل مبارزه با فساد
- ۶۹ ۳-۲-۱-۵- دین، عامل وحدت
- ۶۹ ۳-۲-۱-۶- دین، عامل ایستادگی در برابر خائنها و جنایتها
- ۷۰ ۳-۲-۱-۷- دین عامل حفظ حیثیت زن
- ۷۱ ۳-۲-۱-۸- دین، عامل مبارزه با فقر
- ۷۲ ۳-۲-۲- دین، عامل سعادت معنوی
- ۷۲ ۳-۲-۲-۱- دین، عامل مجاهده با نفس
- ۷۳ ۳-۲-۲-۲- دین، عامل سازندگی بشر
- ۷۳ ۳-۲-۲-۳- دین، عامل شکست ناپذیری کارها
- ۷۵ ۳-۲-۲-۴- دین، عامل تربیت انسان
- ۷۷ ۳-۲-۳- دین، عامل سعادت مادی و معنوی انسانها
- ۷۷ ۳-۲-۳-۱- اسلام، جامع ترین دین خدا
- ۷۷ ۳-۲-۳-۲- اسلام، جامع مادیت و معنویت
- ۷۸ ۳-۲-۳-۳- اسلام، جامع سیاست و اقتصاد
- ۷۹ ۳-۲-۳-۴- اسلام، جامع آزادی و استقلال
- ۷۹ ۳-۲-۳-۵- اسلام، جامع آزادی واقعی

- ۸۰ ۳-۲-۳-۶ اسلام، جامع برادری و برابری
- ۸۰ ۳-۲-۳-۷ اسلام، جامع برادری و سعادت
- ۸۱ ۳-۲-۳-۸ اسلام، جامع برهان و منطق
- ۸۲ ۳-۲-۳-۹ اسلام، جامع قانون
- ۸۲ ۳-۲-۳-۱۰ اسلام، جامع علوم انسانی
- ۸۲ ۳-۲-۳-۱۱ اسلام، دین جامع آداب و رفتار
- ۸۴ ۳-۲-۳-۱۲ اسلام، جامع حقوق اقلیتهای مذهبی
- ۸۴ ۳-۲-۳-۱۳ اسلام، جامع توسعه جامعه
- ۸۵ ۳-۲-۳-۱۴ اسلام، جامع فرهنگ اصلاح همه امور
- ۸۶ ۳-۲-۴ دشمنان و اسلام جامع(مادی و معنوی)
- ۸۶ ۳-۲-۴-۱ کینه جهانخواران از اسلام جامع
- ۸۷ ۳-۲-۴-۲ مسلمانان ناآگاه عامل رویاروی با اسلام جامع
- ۸۷ ۳-۲-۴-۳ توطئه جدایی مسلمین از اسلام جامع
- ۸۸ ۳-۲-۴-۴ ارائه اسلام تحریف شده برای مقابله با اسلام جامع
- ۸۹ ۳-۲-۴-۵ لزوم حفاظت از اسلام جامع
- ۹۰ ۳-۲-۴-۶ رسالت روحانیت در تبیین اسلام جامع
- ۹۰ ۳-۲-۴-۷ خط قرمز ملت ایران
- ۹۱ ۳-۲-۴-۸ پرچم‌داری اسلام با مخوریت انقلاب اسلامی در جهان
- ۹۲ ۳-۳ دین عامل سعادت انسانها(مادی و معنوی) از دیدگاه امام خمینی(ره)(سیره عملی)
- ۹۲ دین، عامل نهراسیدن از مشکلات
- ۹۲ دین، عامل آرامش در سخت‌ترین لحظات
- ۹۳ ۳-۴ نگاهی به نکات تصریحی این دفتر

فصل سوم دنیا و کارکردهای آن

- ۹۷ دفتر چهارم: دنیای پسندیده
- ۹۷ ۴-۱ دنیای پسندیده از دیدگاه اسلام
- ۹۷ ۴-۱-۱ مفهوم دنیای پسندیده
- ۹۷ ۴-۱-۲ دنیای پسندیده از دیدگاه ائمه معصومین علیهم‌السلام
- ۹۹ ۴-۱-۳ دنیای پسندیده از نظر اندیشمندان اسلامی
- ۱۰۰ ۴-۱-۴ دنیای پسندیده از نظر مقام معظم رهبری
- ۱۰۰ ۴-۲ دنیای پسندیده از دیدگاه امام خمینی(ره) (سیره نظری)
- ۱۰۰ ۴-۲-۱ دنیا و مفاهیم آن

- ۱۰۰-۴-۲-۱-۱ مفهوم دنیا.....
- ۱۰۱-۴-۲-۱-۲ دنیا پایین‌ترین مراتب عالم.....
- ۱۰۱-۴-۲-۲-۱ دنیای پسندیده و کارکردهای آن.....
- ۱۰۱-۴-۲-۲-۱ دنیای پسندیده.....
- ۱۰۲-۴-۲-۲-۲ استفاده از فرصت دنیا برای خدمت بیشتر.....
- ۱۰۲-۴-۲-۲-۳ دنیا گذرگاه بهشت و جهنم.....
- ۱۰۳-۴-۲-۲-۴ دنیا جایی برای تهذیب نفس.....
- ۱۰۳-۴-۲-۲-۵ تزکیه تمام انسانها عامل تبدیل دنیا به بهشت.....
- ۱۰۵-۴-۲-۲-۶ محلی برای قیام برای در راه خدا.....
- ۱۰۵-۴-۲-۲-۷ لزوم دلبسته نشدن به دنیا.....
- ۱۰۶-۴-۳ دنیای پسندیده از دیدگاه امام خمینی(ره) (سیره عملی).....
- ۱۰۶-۴-۳-۱ بهره‌برداری مطلوب از فرصت دنیا.....
- ۱۰۶-۴-۴ نگاهی به نکات تصریحی این دفتر.....
- ۱۰۸- دفتر پنجم: دنیای مذموم.....
- ۱۰۸-۵-۱ دنیای مذموم از دیدگاه اسلام.....
- ۱۰۸-۵-۱-۱ مفهوم دنیای مذموم.....
- ۱۰۹-۵-۱-۲ دنیای مذموم در قرآن.....
- ۱۱۰-۵-۱-۳ دنیای مذموم از دیدگاه ائمه معصومین علیهم‌السلام.....
- ۱۱۱-۵-۱-۴ دنیای مذموم از نظر مقام معظم رهبری.....
- ۱۱۳-۵-۲ دنیای مذموم از دیدگاه امام خمینی(ره) (سیره نظری).....
- ۱۱۳-۵-۲-۱ دنیای مذموم و لزوم پرهیز از آن.....
- ۱۱۳-۵-۲-۱-۱ دنیای مذموم.....
- ۱۱۳-۵-۲-۱-۲ دنیا مقصد شیاطین.....
- ۱۱۴-۵-۲-۱-۳ دنیا زندان مؤمن.....
- ۱۱۴-۵-۲-۱-۴ دنیا، محل عبور، نه مکان قرار.....
- ۱۱۵-۵-۲-۱-۵ دنیا و گذرا بودن.....
- ۱۱۵-۵-۲-۲-۱ وارسنگی از دنیای مذموم، عامل کسب فضائل.....
- ۱۱۵-۵-۲-۲-۱ وارسنگی از دنیا منشأ همه کمالات.....
- ۱۱۶-۵-۲-۲-۲ اعراض از دنیا، راه ورود به ضیافت الهی.....
- ۱۱۶-۵-۲-۲-۳ قدرت روحی در پرتو اجتناب از زخارف دنیا.....
- ۱۱۷-۵-۲-۲-۴ دنیای بد و کار نکردن برای آن.....
- ۱۱۸-۵-۲-۲-۵ دنیا و پرهیز از مستقل دانستن آن.....
- ۱۱۹-۵-۲-۲-۶ بد بودن برای دنیا.....
- ۱۱۹-۵-۲-۲-۷ عدم تحصیل دنیا حتی از راه حلال.....

- ۱۲۰-۵-۲-۲-۸- جوانی بهترین فرصت برای رهیدن از دام دنیا.....
- ۱۲۰-۵-۲-۳- حب دنیا بیانگر دنیای مذموم.....
- ۱۲۰-۵-۲-۳-۱- حب دنیا منشأ همه مفاسد.....
- ۱۲۱-۵-۲-۳-۲- دلبستگی به دنیا منشأ انحطاط انسان.....
- ۱۲۲-۵-۲-۳-۳- حب نفس، منشأ تمام فسادها در طول تاریخ.....
- ۱۲۳-۵-۲-۳-۴- حب دنیا باعث تشمت خیال.....
- ۱۲۴-۵-۲-۳-۵- حب دنیا وانحطاط اخلاقی در دنیا.....
- ۱۲۵-۵-۲-۳-۶- حب دنیا ریشه تمام مفاسد در پیری.....
- ۱۲۵-۵-۲-۳-۷- لزوم بیرون کردن حب دنیا از دل.....
- ۱۲۶-۵-۲-۴- رجحان آخرت بر دنیا.....
- ۱۲۶-۵-۲-۴-۱- نسبت میان عالم آخرت و دنیا.....
- ۱۲۷-۵-۲-۴-۳- آخرت مهم است، نه دنیا.....
- ۱۲۷-۵-۲-۴-۴- سرای نتایج اعمال دنیا.....
- ۱۲۹-۵-۳- دیدگاه از دیدگاه امام خمینی(ره) (سیره عملی).....
- ۱۲۹-۵-۳-۱- عدم توجه به دنیا حتی در مورد مسائل حلال.....
- ۱۲۹-۵-۳-۲- عدم تأیید دنیا طلبی دیگران.....
- ۱۳۰-۵-۳-۳- عدم هزینه از مخارج دینی برای کارهای سیاسی.....
- ۱۳۰-۵-۴- نگاهی به نکات تصریحی این دفتر.....

فصل چهارم

کارکردهای تعاملی دین و دنیا با محوریت سیاست

- ۱۳۳- دفتر ششم: توسعه و پیشرفت در پناه دین.....
- ۱۳۳-۶-۱- توسعه و پیشرفت در پناه دین از دیدگاه اسلام.....
- ۱۳۳-۶-۱-۱- توسعه بر مبنای غرب در تضاد با اصول اسلامی.....
- ۱۳۴-۶-۱-۲- توسعه و پیشرفت بر اساس مبانی اسلام.....
- ۱۳۶-۶-۱-۳- عدالت وجه تمایز بین توسعه و پیشرفت اسلامی با توسعه و پیشرفت غربی.....
- ۱۳۷-۶-۱-۳- توسعه و پیشرفت در پناه دین از نظر مقام معظم رهبری.....
- ۱۳۷-۶-۲- توسعه و پیشرفت در پناه دین از دیدگاه امام خمینی(ره) (سیره نظری).....
- ۱۳۷-۶-۲-۱- توسعه و پیشرفت بر مبنای اصول اسلامی.....
- ۱۳۷-۶-۲-۱-۱- اسلام، موافق پیشرفت و ترقی.....
- ۱۳۸-۶-۲-۱-۲- برای توسعه پیشرفت بشر.....
- ۱۳۸-۶-۲-۱-۳- پیشرفت غرب، پیشرفت حیوانی.....
- ۱۳۹-۶-۲-۱-۴- حکومت پهلوی و ممانعت از پیشرفت.....

- ۱۳۹-۱-۲-۶- پیشرفت در سایه استغنا از بلوک شرق و غرب.....
- ۱۴۰-۱-۲-۶- پیشرفت عامل رها شدن از یوغ دشمن.....
- ۱۴۱-۱-۲-۶- نگرانی دشمنان از پیشرفت ایران اسلامی.....
- ۱۴۱-۱-۲-۶- خودباختگی روشنفکران در برابر پیشرفتهای مادی غرب.....
- ۱۴۲-۲-۶- کار عامل تحقق توسعه و پیشرفت.....
- ۱۴۲-۲-۲-۶- ارزش کار از نظر اسلام.....
- ۱۴۲-۲-۲-۶- نگاه اسلام به کار فراتر از نگاه مادی.....
- ۱۴۵-۲-۲-۶- کار بازوی حیاتی تحقق پیشرفت.....
- ۱۴۶-۲-۲-۶- ارزش والای کارگر در جامعه اسلامی.....
- ۱۴۷-۲-۲-۶- بوسه پیامبر ﷺ بر دستهای کارگر.....
- ۱۴۸-۲-۲-۶- ارزش کار از دیدگاه ائمه معصومین علیهم السلام.....
- ۱۴۸-۲-۲-۶- اجر کارگران همرده با شهدا.....
- ۱۴۹-۲-۲-۶- کارگر ارجح بر سرمایه دار زالوصفت.....
- ۱۵۰-۲-۳-۶- راهبردهای تحقق توسعه و پیشرفت.....
- ۱۵۰-۳-۲-۶- خودسازی.....
- ۱۵۱-۳-۲-۶- ایمان.....
- ۱۵۲-۳-۲-۶- عزم همگانی.....
- ۱۵۳-۳-۲-۶- تلاش و کوشش همگانی.....
- ۱۵۵-۳-۲-۶- کار بی وقفه.....
- ۱۵۵-۳-۲-۶- لزوم استمرار حرکت رو به جلو.....
- ۱۵۶-۳-۲-۶- تحقق برادری.....
- ۱۵۶-۳-۲-۶- وحدت کلمه.....
- ۱۵۷-۳-۲-۶- اصلاح مراکز علمی.....
- ۱۵۸-۳-۶- توسعه و پیشرفت در پناه دین از دیدگاه امام خمینی (ره) (سیره عملی).....
- ۱۵۸-۳-۶- توسعه و پیشرفت در سایه نگاه همه جانبه به همه مناطق کشور.....
- ۱۵۸-۳-۶- توسعه و پیشرفت با حفظ آرمانها و اصول انقلاب اسلامی.....
- ۱۵۹-۴-۶- نگاهی به نکات تصریحی این دفتر.....
- ۱۶۰- **دفتر هفتم: هدف اصلی نبودن مقاصد مادی در عرصه سیاسی**.....
- ۱۶۰-۱-۷- هدف اصلی نبودن مقاصد مادی در عرصه سیاسی از دیدگاه اسلام.....
- ۱۶۰-۱-۷-۱- اسلام و رنگ معنویت در کارها.....
- ۱۶۰-۱-۷-۲- اسلام و هدف نبودن مقاصد مادی.....
- ۱۶۱-۱-۷-۳- هدف اصلی نبودن مقاصد مادی در عرصه سیاسی از نظر مقام معظم رهبری.....
- ۱۶۲-۱-۷-۲- هدف اصلی نبودن مقاصد مادی در عرصه سیاسی از دیدگاه امام خمینی (ره) (سیره نظری).....
- ۱۶۲-۲-۷- نظام مادی، سیاست مادی.....

- ۱۶۲-۱-۲-۷- اختلاف ارزشها به حسب مکاتب مختلف ۱۶۲
- ۱۶۲-۲-۷- مکتبهای مادی بر اساس ارزشهای مادی ۱۶۲
- ۱۶۴-۱-۲-۷- بی محتوا بودن نظامهای مادی ۱۶۴
- ۱۶۴-۴-۲-۷- انسانهای مادی با جهان بینی مادی ۱۶۴
- ۱۶۵-۵-۲-۷- انسان مادی بی تفاوت به مقوله حلال و حرام ۱۶۵
- ۱۶۶-۶-۲-۷- انگیزه انقلابیهای دنیا، انگیزه مادی ۱۶۶
- ۱۶۷-۲-۷- نظام اسلامی، سیاستی بالاتر از اهداف مادی ۱۶۷
- ۱۶۷-۱-۲-۷- هدف نظام اسلامی، هدفی معنوی با توجه به رفاه مادی ۱۶۷
- ۱۶۸-۲-۲-۷- هدف نظام اسلامی، رسیدن به قرب الهی ۱۶۸
- ۱۶۹-۳-۲-۷- رسالت پیامبران، الهی کردن همه ابعاد انسان ۱۶۹
- ۱۷۰-۴-۲-۷- نظام اسلامی و جای نداشتن محاسبات مادی در آن ۱۷۰
- ۱۷۱-۵-۲-۷- نظام اسلامی در پی مقاصد حلال دنیوی ۱۷۱
- ۱۷۱-۶-۲-۷- هدف در حکومت اسلامی بالاتر از رسیدن به رفاه مادی ۱۷۱
- ۱۷۲-۳-۲-۷- انقلاب اسلامی تجزیم نظام سیاسی اسلام در سطحی بالاتر از اهداف مادی ۱۷۲
- ۱۷۲-۱-۳-۲-۷- پیروزی انقلاب اسلامی فراتر از قدرت مادی ۱۷۲
- ۱۷۴-۲-۳-۲-۷- اصل نبوت جهات مادی در انقلاب اسلامی ۱۷۴
- ۱۷۵-۳-۳-۲-۷- حاکمیت اسلام انگیزه اصلی در انقلاب اسلامی ۱۷۵
- ۱۷۷-۴-۳-۲-۷- مقصد انقلاب اسلامی حاکمیت جامع احکام الهی ۱۷۷
- ۱۷۸-۵-۳-۲-۷- قابل تحمل بودن مشکلات مادی در راستای رسیدن به اهداف انقلاب اسلامی ۱۷۸
- ۱۷۹-۶-۳-۲-۷- تداوم انقلاب اسلامی، خط بطلان معادلات و محاسبات مادی ۱۷۹
- ۱۸۰-۷-۳-۲-۷- الهی کردن انگیزهها و تداوم انقلاب اسلامی ۱۸۰
- ۱۸۱-۳-۷- هدف نبودن مقاصد مادی در عرصه سیاسی از دیدگاه امام خمینی (ره) (سیره عملی) ۱۸۱
- ۱۸۱-۱-۳-۷- عدم اجازه کالبد شکافی حاج آقا مصطفی ۱۸۱
- ۱۸۱-۲-۳-۷- دچار تلاطم نشدن در مصائب سخت سیاسی به دلیل روحیه الهی ۱۸۱
- ۱۸۲-۴-۷- نگاهی به نکات تصریحی این دفتر ۱۸۲
- دفتر هشتم: پرهیز از حب جاه و شهرت طلبی در عرصه سیاست** ۱۸۳
- ۱۸۳-۱-۸- پرهیز از حب جاه و شهرت طلبی در عرصه سیاست ۱۸۳
- ۱۸۳-۱-۱-۸- اخلاق دینی و پرهیز از حب جاه و شهرت طلبی در عرصه سیاست ۱۸۳
- ۱۸۴-۲-۱-۸- پرهیز از حب جاه و شهرت طلبی در عرصه سیاست از نظر مقام معظم رهبری ۱۸۴
- ۱۸۵-۳-۸- پرهیز از حب جاه و شهرت طلبی در عرصه سیاست از دیدگاه امام خمینی (ره) (سیره نظری) ۱۸۵
- ۱۸۵-۱-۲-۸- مضرات حب جاه از دیدگاه اسلام ۱۸۵
- ۱۸۵-۱-۲-۸- حب جاه عامل دوری از خدا ۱۸۵
- ۱۸۵-۲-۱-۸- حب جاه، عامل شیطان ۱۸۵

- ۱۸۶ ۳-۱-۲-۸- حبّ جاه، بزرگ‌ترین آفت
- ۱۸۷ ۴-۱-۲-۸- حبّ جاه، عامل طغیان انسان
- ۱۸۹ ۵-۱-۲-۸- حبّ جاه، نتیجه مهذب نشدن نفوس
- ۱۹۰ ۶-۱-۲-۸- حبّ جاه، عامل ایستادن در مقابل امام زمان (عج)
- ۱۹۰ ۷-۱-۲-۸- دوران جوانی بهترین دوران برای ترک حبّ جاه
- ۱۹۱ ۸-۱-۲-۸- پرهیز از مقام و شهرت دنیوی
- ۱۹۲ ۲-۲-۸- آفتهای حبّ جاه و شهرت‌طلبی در عرصه سیاست
- ۱۹۲ ۱-۲-۲-۸- حبّ جاه و شهرت‌طلبی منشأ تمام گرفتاریها
- ۱۹۳ ۲-۲-۲-۸- حبّ جاه و شهرت‌طلبی، منشأ تمام فسادها در طول تاریخ
- ۱۹۴ ۲-۲-۲-۸- جاه‌طلبی و شهرت‌طلبی، خصوصیت اصلی شاهان
- ۱۹۵ ۴-۲-۲-۸- حبّ جاه، عامل اصلی ندیدن واقعیتها
- ۱۹۶ ۵-۲-۲-۸- حبّ جاه و شهرت‌طلبی عامل کوری مخالفان نظام
- ۱۹۷ ۶-۲-۲-۸- حبّ جاه، عامل اختلاف در عرصه سیاسی
- ۱۹۸ ۷-۲-۲-۸- حبّ جاه و شهرت‌طلبی، عامل زبونی در برابر ابر قدرتها
- ۱۹۹ ۳-۸- حبّ جاه و شهرت‌طلبی در عرصه سیاست از دیدگاه امام خمینی (ره) (سیره عملی)
- ۱۹۹ ۱-۳-۸- حبّ جاه و دروغ‌گویی
- ۱۹۹ ۲-۳-۸- پرهیز از حبّ جاه
- ۲۰۰ ۴-۸- نگاهی به نکات تصریحی این دفتر
- دفتر نهم: پرهیز مسؤولان از کاخ‌نشینی**
- ۲۰۱ ۱-۹- پرهیز مسؤولان از کاخ‌نشینی از دیدگاه اسلام
- ۲۰۱ ۱-۱-۹- امام علی علیه السلام و برخورد با خوی کاخ‌نشینی مسؤولان
- ۲۰۶ ۲-۱-۹- پرهیز از خوی کاخ‌نشینی از نظر مقام معظم رهبری
- ۲۰۷ ۲-۹- پرهیز مسؤولان از کاخ‌نشینی از دیدگاه امام خمینی (ره) (سیره نظری)
- ۲۰۷ ۱-۲-۹- کاخ‌نشینی و منافات آن با اسلام
- ۲۰۷ ۱-۱-۲-۹- کاخ‌نشینی مخالف با تعالیم اسلامی
- ۲۰۸ ۲-۱-۲-۹- خوی کاخ‌نشینی مغایر با فرهنگ اسلام
- ۲۰۹ ۳-۱-۲-۹- کاخ‌نشینی و نفهمیدن درد فقرا
- ۲۱۱ ۴-۱-۲-۹- لزوم استمرار شیوه ساده‌زیستی و پرهیز از کاخ‌نشینی در بین مسؤولان
- ۲۱۲ ۲-۲-۹- لزوم حمایت از کوخ‌نشینان
- ۲۱۲ ۱-۲-۲-۹- کوخ‌نشینها سرمایه مملکت
- ۲۱۳ ۲-۲-۲-۹- کوخها منشأ برکات‌اند، نه کاخها
- ۲۱۵ ۳-۲-۲-۹- اهتمام به حل مشکلات کوخ‌نشینان
- ۲۱۶ ۴-۲-۲-۹- مسؤولان و دریافتن حال کوخ‌نشینان
- ۲۱۸ ۳-۹- پرهیز مسؤولان از کاخ‌نشینی از دیدگاه امام خمینی (ره) (سیره عملی)

- ۲۱۸-۹-۳-۱- پرهیز از روحیهٔ متکبرانه.....
- ۲۱۸-۹-۳-۲- برخورد ساده و صمیمی در عین داشتن منصب مهم حکومتی.....
- ۲۱۸-۹-۳-۳- عدم بهره‌گیری از تشریفات و تجملات اشخاص سیاسی.....
- ۲۱۹-۹-۴- نگاهی به نکات تصریحی این دفتر.....
- دفتر دهم: اشرافیگری و همسویی با سیاستهای دشمن**
- ۲۲۰-۱۰-۱- اشرافیگری و همسوئی با سیاستهای دشمن از دیدگاه اسلام.....
- ۲۲۰-۱۰-۱-۱- فرهنگ غرب و اشاعه فرهنگ اشرافی.....
- ۲۲۰-۱۰-۱-۲- اشرافیگری عامل شکاف طبقاتی و تجمل‌گرایی.....
- ۲۲۲-۱۰-۱-۳- پرهیز از اشرافیت و فرهنگ اشرافی از نظر مقام معظم رهبری.....
- ۲۲۳-۱۰-۲- اشرافیگری و همسویی با سیاستهای دشمن از دیدگاه امام خمینی(ره) (سیرهٔ نظری).....
- ۲۲۳-۱۰-۲-۱- اسلام و مبارزه با فرهنگ اشرافی.....
- ۲۲۳-۱۰-۲-۱-۱- پیامبران الهی در ستیز با اشرافیت.....
- ۲۲۳-۱۰-۲-۱-۲- پیامبر اسلام ﷺ در مصادف با اشرافیت.....
- ۲۲۵-۱۰-۲-۱-۳- مبارزهٔ پیشوایان اسلام با اشرافیت.....
- ۲۲۶-۱۰-۲-۲- طبقهٔ اشراف همسو با سیاستهای دشمن.....
- ۲۲۶-۱۰-۲-۲-۱- اشراف، عامل مقابله با حکومت‌های الهی.....
- ۲۲۶-۱۰-۲-۲-۲- اشراف، عامل مقابله با اسلام.....
- ۲۲۷-۱۰-۲-۲-۳- اشراف سر سپردهٔ استکبار.....
- ۲۲۸-۱۰-۲-۲-۴- اشراف، عامل مقابله با جمهوری اسلامی.....
- ۲۲۹-۱۰-۲-۲-۵- اشراف، عامل مقابله با روحانیت.....
- ۲۳۰-۱۰-۲-۳- حمایت از محرومان در راستای مبارزه با اشرافیت.....
- ۲۳۰-۱۰-۲-۳-۱- محرومان و مستضعفان صاحبان اصلی انقلاب.....
- ۲۳۱-۱۰-۲-۳-۲- رسیدگی کردن به محرومان وظیفهٔ مسؤولان.....
- ۲۳۲-۱۰-۲-۳-۳- انتخاب مسؤولان از میان طبقهٔ محروم.....
- ۲۳۳-۱۰-۳- طبقهٔ اشراف همسو با سیاستهای دشمن از دیدگاه امام خمینی(ره) (سیرهٔ عملی).....
- ۲۳۳-۱۰-۳-۱- عدم کُرنش و احترام در مقابل اشراف.....
- ۲۳۳-۱۰-۳-۲- عدم اعتنا نسبت به کمک‌های اشراف.....
- ۲۳۴-۱۰-۳-۳- عدم تقاضا از طبقهٔ اشراف.....
- ۲۳۴-۱۰-۳-۴- شبهه ناک بودن اموال اشراف.....
- ۲۳۵-۱۰-۴- نگاهی به نکات تصریحی این دفتر.....
- ۲۳۹- نمایه موضوعی.....
- ۲۴۳- کتابنامه.....

مقدمه

بشر دارای نیازمندیهای جسمی و روحی است. تأمین این نیازها بگونه‌ای که فارغ از هرگونه افراط و تفریط، سعادت انسان و آرامش و خوشبختی او را به همراه داشته باشد، از دغدغه‌های اوست. دانشمندان و سیاستمداران، تلاش می‌کنند تا براساس نگاه و یافته‌های خود و اغلب براساس منافع دنیوی و گروهی خود، به این نیازها پاسخ دهند و سمت و سوی آن را تعیین کنند.

خداوند تبارک و تعالی، خالق انسان، که او را بی‌هیچ منت و غرضی دوست دارد، با انزال دین و بعثت انبیاء، او را به سوی سعادت واقعی و برنامه حقیقی تأمین این نیازها دعوت کرده است. دین در واقع برنامه تأمین نیازهای جسمانی و روحانی انسان و تدوین سبک زندگی اوست تا فارغ از دنیاگرایی و غفلت از آخرت و در امان بودن از تلاشهای اصحاب قدرت و ثروت، بتواند بین دنیا و آخرت، بین رفاه و معنویت، بین پیشرفت و عدالت، بین علم و خدمت، بین دین و دنیا، رابطه منطقی، فطری و ثمربخش برقرار نماید.

دین آمده است تا دنیای انسان را در بستر معنویت، تأمین کند. دین تعریف روشن، جامع و زیبا از ارتباط انسان با همه هستی و از جمله دنیا و مواهب دنیوی دارد و برای رسیدن به تکامل و رشد که نهایت آن «پرستش و بندگی خداست» برنامه‌هایی را در قالب احکام و بایدها و نبایدها، تنظیم و ارائه کرده است. دین، دنیای انسان را اصلاح می‌کند و به او هویت انسانی و الهی می‌بخشد و از مبتلا شدن به زندگی حیوانی که در سرمایه‌داری - دنیای بدون دین - جلوه کرده است، جلوگیری می‌کند. حضرت امام خمینی می‌فرمایند:

«آن چیزی که انبیا می‌خواستند این بود که همه امور را الهی کنند؛ تمام ابعاد عالم را و تمام ابعاد انسان را، که خلاصه عالم است؛ عصاره عالم است. انبیاء برای این آمدند که همه اینها را الهی کنند. یعنی انسان، که خلاصه و عصاره همه عالم است، یک انسان الهی بشود که

وقتی که هر کاری می‌کند روی جنبه الهیت بکند. انبیاء اینطور بودند که معاشرتهایشان هم جنبه الهی داشته است؛ ازدواج‌هایشان هم جنبه الهی داشته؛ همه چیزهایشان؛ هر جهتی که ما به نظرمان یک جهت مادی حیوانی هست آنها این جنبه را انسانی، این جنبه را الهی کرده‌اند. اگر جنگ می‌کنند، جنگ‌هایشان الهی است و برای اوست. اگر صلح می‌کنند صلح‌هایشان هم الهی است و برای اوست. در مقابل طاغوت. یک جنبه الهی در مقابل طاغوت است. طاغوت همه چیزش مادی است؛ شیطانی است؛ معنویات را هم می‌کشد طرف مادیات و طرف دنیا. لکن آنها که تابع دستورات الهی هستند همین مادیاتی که همه از آن استفاده می‌کنند، همین مادیات را، یک صورت معنویت به آن می‌دهند؛ با جنبه معنویت به اینها نگاه می‌کنند؛ همه عالم را به جنبه الهیت نگاه می‌کنند؛ همه را مظاهر خدا می‌دانند. اگر محبت به مردم داشته باشد، نه به عنوان این که این پسر من است؛ دختر من است؛ این برادر من است؛ به آن عنوان معنویت که هست که بنده خداست؛ فرستاده خداست. شیطان عکس این است. طاغوت عکس این است.»^(۱)

دین مجموعه‌ای کامل است که سلطه‌گران تلاش می‌کردند تا آن را ناقص و فاقد پاسخگویی همه‌جانبه به نیازهای بشر جلوه دهند.

«دین عبارت است از مجموعه مسائل زندگی که سیاست هم جزو آن است، اداره حکومت هم جزو آن است، مسائل ارتباطات خارجی و موضع‌گیریهای مسلمانان در مقابل جناح‌های مختلف دنیا هم جزو آن است، مسائل اقتصادی هم جزو همین مجموعه است، ارتباط اشخاص با یکدیگر و رعایت اخلاق در امور مختلف زندگی هم جزو آن است. دین، یک مجموعه است که شامل مسائل شخصی و فردی، مسائل اجتماعی، مسائلی که دسته‌جمعی باید انجام گیرد، مسائلی که ولو اجتماعی است، ولی یک‌یک افراد می‌توانند آن را انجام دهند و مسائلی که مربوط به سرنوشت دنیا یا سرنوشت آن کشور است، می‌شود.»^(۲)

امام به عنوان فقیه و مرجع جامع‌الشرایط، رهبری انقلاب اسلامی را با این نگاه عالمانه دینی انجام داد و کوشید تا رابطه بین دین و دنیا را، هم در سطح نظریه و فهم و آگاهی عمومی و هم در سیره عملی و حکومتی خود ترسیم و تجسم کند و الحق در این کار بزرگ، موفق شد.

۱- صحیفه امام، ج ۸، ص ۶۲

۲- رهبر معظم انقلاب اسلامی، دیدار با روحانیون و متجمان، ۱۳/۲/۱۳۷۶.

جوهر اصلی در مکتب امام بزرگوار ما، رابطهٔ دین و دنیا است؛ یعنی همان چیزی که از آن به مسألهٔ دین و سیاست و دین و زندگی هم تعبیر می‌کنند. امام در بیان ارتباط دین و دنیا، نظر اسلام و سخن اسلام را به عنوان مبنا و روح و اساس کار خود قرار داده بود. اسلام، دنیا را وسیله‌ای در دست انسان برای رسیدن به کمال می‌داند. از نظر اسلام، دنیا مزرعهٔ آخرت است. دنیا چیست؟ در این نگاه و با این تعبیر، دنیا عبارت است از انسان و جهان. زندگی انسانها، تلاش انسانها، خرد و دانایی انسانها، حقوق انسانها، وظایف و تکالیف انسانها، صحنهٔ سیاست انسانها، اقتصاد جوامع انسانی، صحنهٔ تربیت، صحنهٔ عدالت؛ اینها همه میدانهای زندگی است. به این معنا، دنیا میدان اساسی وظیفه و مسؤولیت و رسالت دین است. دین آمده است تا در این صحنهٔ عظیم و در این عرصهٔ متنوع، به مجموعهٔ تلاش انسان شکل و جهت بدهد و آن را هدایت کند. دین و دنیا در این تعبیر و به این معنای از دنیا، از یکدیگر تفکیک‌ناپذیرند. دین نمی‌تواند غیر از دنیا عرصهٔ دیگری برای ادای رسالت خود پیدا کند. دنیا هم بدون مهندسی دین و بدون دست خلاق و سازندهٔ دین، دنیایی خواهد بود تهی از معنویت، تهی از حقیقت، تهی از محبت و تهی از روح. دنیا - یعنی محیط زندگی انسان - بدون دین، تبدیل می‌شود به قانون جنگل و محیط جنگلی و زندگی جنگلی، انسان در این صحنهٔ عظیم باید بتواند احساس امنیت و آرامش کند و میدان را به سوی تعالی و تکامل معنوی باز نماید. در صحنهٔ زندگی باید قدرت و زور مادی ملاک حقانیت به حساب نیاید. در چنین صحنه‌یی، آنچه می‌تواند حاکمیت صحیح را بر عهده بگیرد، جز دین چیز دیگری نیست. تفکیک دین از دنیا به این معنی، یعنی خالی کردن زندگی و سیاست و اقتصاد از معنویت؛ یعنی نابود کردن عدالت و معنویت. دنیا به معنای فرصتهای زندگی انسان، به معنای نعمتهای پراکنده در عرصهٔ جهان، به معنای زیباییها و شیرینیها، تلخیها و مصیبتها، وسیلهٔ رشد و تکامل انسان است. اینها هم از نظر دین ابزارهایی هستند برای این که انسان بتواند راه خود را به سوی تعالی و تکامل و بروز استعدادهایی که خدا در وجود او گذاشته است، ادامه دهد. دنیای به این معنا، از دین قابل تفکیک نیست. سیاست و اقتصاد و حکومت و حقوق و اخلاق و روابط فردی و اجتماعی به این معنا، از دین قابل تفکیک نیست. لذا دین و دنیا در منطق امام بزرگوار ما مکمل و آمیخته و درهم تنیده با یکدیگر است و قابل تفکیک نیست. این، درست همان نقطه‌یی است که از آغاز حرکت امام تا امروز، بیشترین مقاومت و خصومت و عناد را از سوی دنیاداران و مستکبران برانگیخته است؛ کسانی که زندگی و حکومت و تلاش

و ثروت آنها مبتنی بر حذف دین و اخلاق و معنویت از جامعه است.^(۱) در همین راستا، حضرت امام خمینی، سازگار نبودن سرمایه‌داری و رفاه‌طلبی با مبارزه و قیام، راحت‌طلبی با جهاد، دنیاخواهی با آخرت‌جویی، را مورد تأکید قرار می‌دهند. حضرت امام خوی کاخ‌نشینی را راحت‌طلبی می‌دانند که هرگز توفیق و امکان خدمت به مردم را پیدا نمی‌کنند، بلکه فقط برای رفاه و هرچه متمکن‌تر شدن خود تلاش می‌کنند. حضرت امام، خوی کوخ‌نشینی را منشأ برکات و خدمات می‌دانند و به مردم توصیه می‌کنند که مسؤولان نباید از این خوی و از قشر متوسط خارج شوند وگرنه انقلاب اسلامی مورد تهدید قرار خواهد گرفت و مردم به وضعیت وابسته و عقب‌مانده سابق گرفتار خواهند شد.^(۲)

این جلد از مجموعه «شاخصهای مکتب سیاسی حضرت امام خمینی» به تبیین رابطه بین دین و دنیا پرداخته و با ارائه نظرات و سیره عملی امام خمینی و بررسی آنها، این موضوع حیاتی را تشریح می‌نماید. از آقایان محمد و مرتضی اسماعیل‌زاده که زحمت پژوهش و تدوین این مجموعه را به عهده داشته‌اند، سپاسگزار می‌نمایم.

مؤسسه فرهنگی هنری قدرولایت

۱- رهبر معظم انقلاب اسلامی، بیانات در مراسم شانزدهمین سالگرد ارتحال امام خمینی (ره)، ۱۳۸۴/۳/۱۴.

۲- رجوع شود به صحیفه امام، ج ۲۶، صص ۸۶-۸۷.